

Кафедра економіки, управління та
адміністрування

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	SS011 Історія господарського права та господарський процес / History of Economic Law and Economic Process
Рівень вищої освіти	Початковий (короткий цикл)
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність	051 «Економіка»
Освітня програма	Економіка та управління бізнесом
Семестр	2 семестр
Курс	2 курс
Анотація курсу	<p>Навчальна дисципліна «Історія господарського права та господарський процес» сприяє формуванню цінності права, компетентностей правового регулювання поведінки індивідуума, формує правовий менталітет громадян та здійснює їх підготовку до вирішення професійних завдань правовими методами.</p> <p>Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів освіти знань про правове регулювання господарських правовідносин та основних умінь по застосуванню законодавства у сфері господарського права</p> <p>Завданням дисципліни є формування студентами знань та розуміння змісту норм господарського права, умінь та навичок правильного застосування норм господарського законодавства.</p> <p>Об'єктом вивчення навчальної дисципліни є державне регулювання господарських відносин.</p> <p>Предметом навчальної дисципліни «Історія господарського права та господарський процес» є правові норми, які регулюють різні аспекти господарської діяльності, правові засади організації та діяльності учасників господарських відносин.</p> <p>Міждисциплінарні зв'язки:</p> <p>«Правознавство», «Бухгалтерський облік: загальна теорія», «Охорона праці, БЖД та цифрова безпека», «Економіка і фінанси підприємства», «Планування та організація діяльності підприємства», «Аналіз господарської діяльності», «Міжнародна торгівля та торговельна політика», «Фінансовий аналіз», «Бюджетування на підприємстві», «Основи організації та управління бізнесом», «Прийняття господарських рішень та управління ризиками».</p>
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=76
Мова викладання	Українська

Лектор курсу	Куксенко Сергій Іванович, кандидат історичних наук, доцент кафедри дизайну та соціально-культурних дисциплін канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: kuksenko.si@gmail.com Messenger: https://www.facebook.com/
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	<i>Економіка та управління бізнесом:</i> http://csbc.edu.ua/documents/otdel/oop_ee.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій...</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК11. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p>
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	<p>СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними і правовими актами.</p> <p>СК7. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.</p>
Перелік програмних результатів навчання	<p>ПРН 1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.</p> <p>ПРН 2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.</p> <p>ПРН 11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.</p> <p>ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПРН 17. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.</p> <p>ПРН 20. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>ПРН 21. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.</p>

	ПРН 22. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.		
Опис дисципліни			
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин	90	
	Кількість кредитів	3	
	Кількість лекційних годин	22	
	Кількість практичних занять	23	
	Кількість годин для самостійної роботи	45	
	Форма підсумкового контролю студентів	екзамен	
Методи навчання	Словесні (лекція, розповідь, бесіда, дискусія); наочні (презентаційні повідомлення); практичні (проведення пошуково-дослідних робіт, написання есе, проектний метод); інтерактивні методи («мозковий штурм», ситуаційний аналіз, контент-аналіз).		
Зміст дисципліни			
Тема 1. «Історія господарського права та господарський процес». Господарська діяльність та загальні засади її правового регулювання	Вступ. Предмет, мета і завдання курсу «Історія господарського права та господарський процес». Поняття та види господарської діяльності. Поняття та види господарських відносин. Поняття господарського законодавства. Система (джерела) господарського законодавства.		
Тема 2. Основи державного регулювання господарської діяльності	Роль держави в регулюванні господарської діяльності та в організації і забезпеченні функціонування державного сектору економіки. Державна регуляторна політика у сфері господарської діяльності. Державна реєстрація суб'єктів господарської діяльності. Засоби державного регулювання господарської діяльності. Державна підтримка господарської діяльності.		
Тема 3. Суб'єкти господарських правовідносин	Поняття суб'єктів господарювання. Види суб'єктів господарювання. Підприємство як основна ланка економіки. Фізичні особи – суб'єкти господарювання. Поняття та види господарських товариств. Особливості правового статусу інших суб'єктів господарювання.		
Тема 4. Майнові засади господарювання	Підстави виникнення майнових прав та майнових обов'язків у сфері господарювання. Цінні папери в господарській діяльності. Особливості корпоративних прав учасників суб'єктів господарювання. Правові режими майна суб'єктів господарювання. Особливості правового режиму державного та комунального майна. Правовий статус Фонду державного майна. Приватизація як особливий вид набуття права власності. Правовий режим використання природних ресурсів у сфері господарювання. Правове регулювання відносин, пов'язаних із правом промислової власності. Об'єкти права промислової власності.		
Тема 5. Господарсько-правові зобов'язання. Господарські договори	Загальні положення про господарські зобов'язання. Поняття, ознаки, види та функції господарського договору. Порядок укладання господарських договорів. Особливості правового регулювання окремих видів господарських договорів. Виконання і припинення господарських зобов'язань.		

<p>Тема 6. Юридична відповідальність суб'єктів господарської діяльності. Захист прав і законних інтересів суб'єктів господарювання</p>	<p>Поняття і види юридичної відповідальності суб'єктів господарської діяльності. Поняття, ознаки та функції господарсько-правової відповідальності. Господарські правопорушення. Види господарсько-правових санкцій. Поняття захисту прав та законних інтересів учасників господарських правовідносин, його форми та способи. Господарські суди, третейські суди та міжнародні арбітражі. Порядок виконання судових рішень.</p>
<p>Тема 7. Правове регулювання відновлення платоспроможності суб'єкта господарювання – боржника та визнання його банкрутом</p>	<p>Поняття банкрутства. Проведення у справах про банкрутство. Процедури, що застосовуються до неплатоспроможного боржника.</p>
<p>Тема 8. Правові засади обмеження монополізму і регулювання конкуренції.</p>	<p>Поняття економічної конкуренції. Законодавство про захист економічної конкуренції. Прояви порушення законодавства щодо економічної конкуренції. Правовий статус природних монополій. Прояви недобросовісної конкуренції. Поняття і захист комерційної таємниці. Правовий статус Антимонопольного комітету України. Обмеження щодо демпінгового та субсидованого імпорту та інших порушень конкуренції в зовнішнь-економічній діяльності в Україні.</p>
<p>Тема 9. Правове регулювання зовнішньоекономічної, інвестиційної та інноваційної діяльності. Спеціальні режими господарювання</p>	<p>Поняття, суб'єкти та принципи зовнішньоекономічної діяльності. Зовнішньоекономічний договір (контракт). Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Поняття інвестиційної діяльності в Україні. Види інвестиційної діяльності. Роль інноваційних технологій у розвитку економіки України. Правовий режим іноземного інвестування. Інвестування за межі України. Державне сприяння інвестиційній діяльності. Правове становище концесій. Правовий режим вільних економічних зон.</p>
<p>Тема 10. Правове регулювання банківської діяльності, кредитно-розрахункових відносин та правові засади контролю господарської діяльності.</p>	<p>Поняття та види фінансових послуг. Державне регулювання ринків фінансових послуг. Правовий статус окремих фінансових установ. Поняття та елементи контролю господарської діяльності. Види контролю та система правоохоронних та правозастосовних органів, які мають право здійснювати контроль за діяльністю суб'єктів господарювання. Форми контролю за законодавством України.</p>
<p>Тема 11. Загальні засади господарського процесуального права та здійснення господарського судочинства</p>	<p>Поняття, предмет, джерела і принципи господарського процесуального права. Поняття предмет, процесуальна форма господарського процесу. Процесуальні строки. Досудове врегулювання господарських спорів. Історичні аспекти становлення господарських судів. Система господарських судів України. Поняття і види судових витрат. Поняття учасників господарського процесу та порядок розподілу справ між суддями. Сторони, треті особи та їх представники, прокурор та інші особи у господарському процесі. Доказування в господарському процесі.</p>

Політика дисципліни	
Політика відвідування	<p>Відвідування занять з дисципліни «Господарське право та господарський процес» є обов'язковим, студент має бути активним під час практичних занять; своєчасно виконувати самостійні роботи. Пропущені заняття або контрольні заходи мають бути відпрацьованими в позаурочний час, у консультативні години.</p> <p>За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.</p> <p>Студент має демонструвати повагу та толерантність по відношенню до усіх учасників освітнього процесу (студенти, викладачі, допоміжний персонал), дотримуватися правил внутрішнього розпорядку.</p>
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.

Система оцінювання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі заліку, відповідно до графіку навчального процесу.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Опитування під час практичних занять /Складання тестів для тих, хто навчається за індивідуальним планом (8 занять по 5 балів)	40
Модульні контрольні роботи (2)	30
Аналіз нормативно-правового акту, реферат, тези, презентації	30

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

Базові

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
2. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. № 1798-XII (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
3. Апаров А. М., Онищенко О. М. Господарське право: загальна частина. Київ: Істина, 2016. 452 с.
4. Вінник О. М. Господарське право: курс лекцій (загальна частина). Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 240 с.
5. Вінник О. М., Шаповалова О. В. Господарське право в умовах цифровізації економіки: навчальний посібник. За заг. ред. Вінник О. М. Київ: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2020. 295 с.
6. Господарське право : практикум (за заг. ред. А. Г. Бобкової. Харків: Право, 2018. 592 с.
7. Господарське право [Текст]: підручник для вищ. навч. закл. за ред. О.П. Подцерковного. Одеса : Фенікс, 2020. 612 с.
8. Господарське право України : підручник: у 2 ч. Ч. 1 / [Андрєєва О. Б., Жорнокуй Ю. М., Гетманець О. П. та ін.]. Харків: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016. 324 с.

Допоміжні

1. Бутирський А.А. Господарське право : навч. Посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 144 с.
2. Велика українська юридична енциклопедія: у 20-ти т. Т. 15: Господарське право / редкол.: В.А. Устименко та ін.; Нац. Акад. прав. наук України; Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 784 с.
3. Горбова Н. А. Господарське право України: навч. посіб. Мелітополь: Однорог Т.В., 2019. 127 с.
4. Господарське право : навч. практикум / кол. авт. [Резворович К. Р., Юнін О. С. та ін.] Дніпро: Видавець Біла К. О., 2021. 507 с.
5. Господарське право: загальна частина : навч. посіб. / кол. авт.[Резворович К. Р., Юнін О. С., Юніна М. П. та ін.]. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2019. 262 с.
6. Кобзар Т. С. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Господарське право». Дніпро: Видавець Біла К. О., 2017. 290 с
7. Коляда Т. А. Конспект лекцій з дисципліни «Господарське і трудове право» (для студентів усіх спеціальностей усіх форм навчання) Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 95 с.
8. Мілаш В. С. Господарське право : навч. посіб. для підгот. до іспитів. 6-те вид., змін. Харків : Право, 2019. 336 с.
9. Смолин Г. В., Туркот О. А., Хомко Л. В. Господарське право України. Загальна частина: підручник / за заг. ред. Г. В. Смолина. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 484 с.
10. Трегубенко Г.П. Господарське право: навч. посіб. Полтава: ПолтНТУ, 2018. 107с.
11. Швидка Т. І. Господарське право в схемах і таблицях : навч. посіб. Швидка. Харків : Право, 2019. 136 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс] . – URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс] . – URL: <http://www.kmu.gov.ua>. – Назва з екрану.
3. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України [Електронний ресурс] . – URL: <http://www.mlsp.gov.ua>. – Назва з екрану.
4. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України [Електронний ресурс] . – URL: <http://www.mon.gov.ua/> – Назва з екрану.
5. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс] . – URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> – Назва з екрану.
6. Офіційне інтернет-представництво Президента України [Електронний ресурс] . – URL: www.president.gov.ua – Назва з екрану.
7. Офіційний сайт Міністерства юстиції України [Електронний ресурс] . – URL: <http://www.minjust.gov.ua> – Назва з екрану.
8. Офіційний сайт Черкаської обласної державної адміністрації [Електронний ресурс] . – URL: <http://www.oda.ck.ua/>– Назва з екрану.
9. Офіційний сайт міської ради міста Черкаси [Електронний ресурс] . – URL: <http://www.rada.cherkassy.ua/ua> - Назва з екрану.